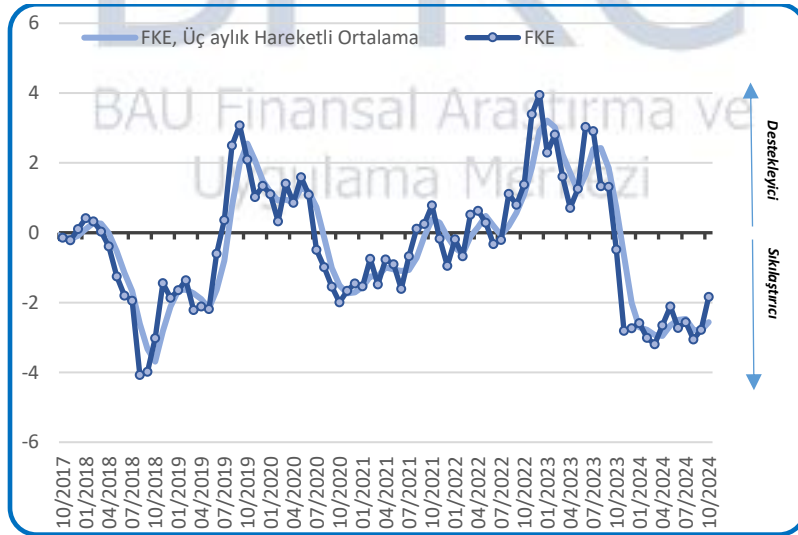

FİNANSAL KOŞULLAR SIKILAŞTIRICI ALANDA KISMEN TOPARLANDI

DOÇ. DR. DEREN ÜNALMIŞ, EKİM 2024

BFRC finansal koşullar endeksi (FKE)¹, ekonomik aktivite açısından sıkılaştırıcı konumunu korurken, Ekim 2024'te bir miktar toparlanma sergiledi (Grafik 1). Para politikasındaki sıkılaştırmanın ekonomik aktivite üzerindeki yavaşlatıcı etkisi giderek daha fazla makroekonomik göstergede gözlenmekle birlikte, dezenflasyon sürecinde belirgin aşama kaydedilmesi ve hedeflenen seviyelerin kalıcı olarak sağlanması için FKE'nin bir süre daha sıkılaştırıcı bölgede kalması gerektiğini düşünüyoruz.

Grafik 1. Finansal Koşullar Endeksi (Standardize)

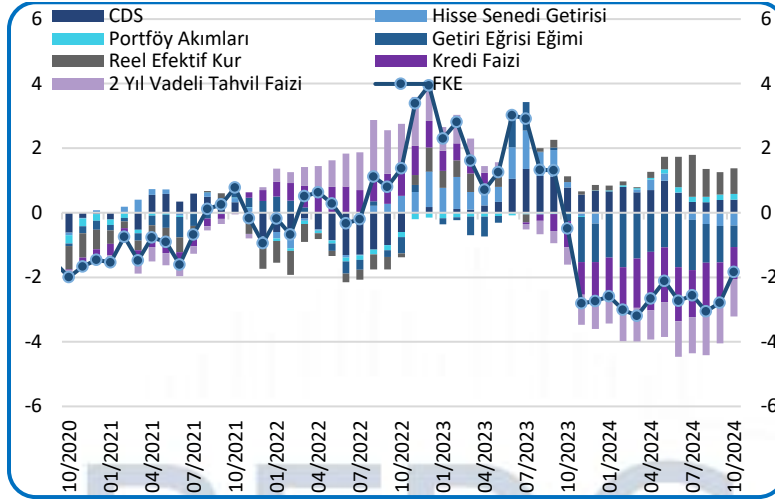
Kaynak: Bloomberg, TCMB, TÜİK, BFRC'nin hesaplamaları.

Notlar: FKE'nin sıfırın altında olması sıkılaştırıcı, sıfırın üzerinde olması ise destekleyici olduğunu gösteriyor.

¹ Yöntem ve diğer detaylar için: <https://bau.edu.tr/haber/17924-bfrc-%22finansal-kosullar-bize-ne-soyluyor-%22-arastirmasini-yayimladi>

Ekim ayında FKE'nin yukarı yönlü hareketinde reel kredi faizi, reel tahvil faizi ve getiri eğrisinin eğiminin endekse sıkılaştırıcı yönde katkısının azalması etkili oldu (Grafik 2). Sıkı para politikası duruşunun yanında küresel finansal şoklar ve jeopolitik risklerin etkisiyle son dört aydır reel hisse senedi getirisi endekse sıkılaştırıcı yönde katkı veriyor. Diğer yandan, Türk lirasının reel değeri, risk primi ve portföy akımları endekse sınırlı da olsa destekleyici yönde katkı vermeye devam ediyor.

Grafik 2. Finansal Koşullar Endeksi (Standardize) ve Katkıları

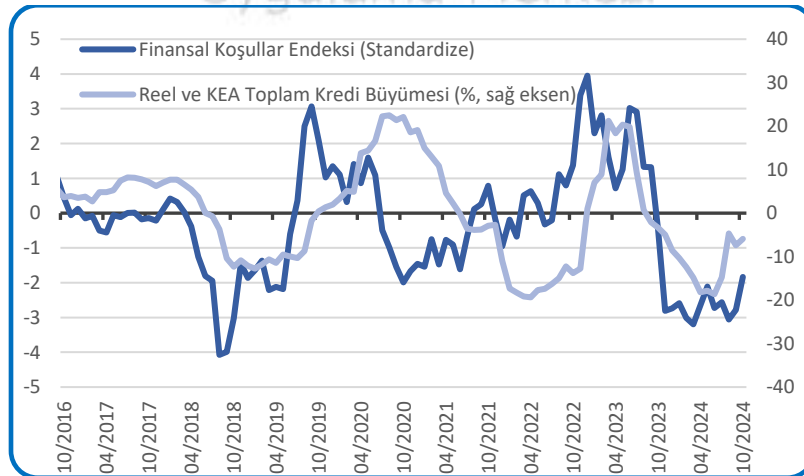
Kaynak: Bloomberg, TCMB, TÜİK, BFRC'nin hesaplamaları.

Notlar: FKE'nin sıfırın altında olması sıkılaştırıcı, sıfırın üzerinde olması ise destekleyici olduğunu gösteriyor.

Son veriler ay ortası itibarıyla günceldir.

Son aylarda reel kredi faizlerindeki gerilemenin etkisiyle kur etkisinden arındırılmış reel kredi büyümesinde kısmi bir toparlanma izleniyor (Grafik 3). Bu çerçevede kredi koşullarının da yakından izlenmeye devam edilmesinin faydalı olacağını düşünüyoruz.

Grafik 3. Finansal Koşullar Endeksi (Standardize) ve Kredi Büyümesi

Kaynak: Bloomberg, TCMB, TÜİK, BFRC'nin hesaplamaları.

Notlar: YP krediler son 5 yıllık ortalama kur ile TL'ye çevrildikten sonra TL krediler ile toplanıp güncel kur etkisinden arındırılmış toplam krediler elde edilmiş, daha sonra TÜFE ile reelleştirilerek toplam serinin yıllık büyümesi alınmıştır.